

Lausunto Helsingin Satamatunnelin ehdotusvaiheen asemakaavasta, mhs 12.5.2025

Maakuntahallitus 12.05.2025 § 52
598/06.02.00/2023

Tiivistelmä

Helsingin kaupunki pyytää lausuntoa Satamatunnelin ehdotusvaiheen asemakaavan aineistosta. Lausunnossa tuodaan esiin, että asemakaavalla on merkittäviä valtakunnallisia ja seudullisia vaikutuksia, joiden vuoksi liitto näkee lausunnon tarpeelliseksi. Liitto esittää huolensa etenkin maisema- ja kulttuuriympäristön arvojen säilymisestä Lapinlahden sairaala-alueella. Lisäksi lausunnossa korostetaan asemakaavan vaikutuksia lähiympäristön maankäytön kehittämiseen, joita tulisi arvioida nyt esitettyä laajemmin. Kaavan toteuttamisen ilmastovaikutukset aiheutuvat etenkin tunnelin rakentamisesta ja liikenteestä. Aluetta koskevassa jatkosuunnittelussa on välttämätöntä pyrkiä liikenteen päästöjen vähentämistä edistäviin ratkaisuihin. Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää antaa ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Asian vireilletulo

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu pyytää lausuntoa 19.5.2025 mennessä. Lausuntopyyntö on saapunut 10.4.2025.

Asemakaava-aineisto on nähtävissä [Helsingin karttapalvelussa](#) ja verkkosivuilla <https://www.hel.fi/suunnitelmat> kautta.

Asian tausta

Kaava-alueen sijainti ja laajuus

Kaava-alue koskee Länsisataman ja Kampin alueita, jotka sijaitsevat Helsingin eteläisessä kantakaupungissa. Suunnittelualan pinta-ala on 17 ha ja tunnelin pituus on noin 1,9 km.

Kaavan tavoitteet ja vaiheet

Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa satamaliikenteen käyttöön tulevan tunnelin rakentaminen Jätkäsaaren ja Länsiväylän välille. Tavoitteena on mahdollistaa satamatoimintojen laajentaminen ja satamaliikenteen sujuva järjestäminen.

Kaavoitus on tullut vireille vuonna 2022 kaupungin ja Helsingin Sataman aloitteesta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä valmisteluaineistoa oli nähtävillä 19.12.2022–20.1.2023 sekä päivitettynä nähtävillä 28.10.–15.11.2024.

Kaavatilanne

Suunnittelualueella on voimassa Helsingin yleiskaava 2016, josta korkein hallinto-oikeus kumosi Länsiväylän kaupunkibulevardimerkinnän ja siihen välittömästi liittyvät kantakaupunkimerkinnät. Kumotun alueen osalta on voimassa Yleiskaava 2002. Lisäksi suunnittelualueella on voimassa Helsingin maanalainen yleiskaava sekä Jätkäsaaren osayleiskaava. Helsingin kaupunki valmistelee parhaillaan Länsiväylän ympäristön osayleiskaavaa, jonka itäinen osa kuuluu satamatunnelin asemakaava-alueeseen. Alueella on voimassa useita asemakaavoja ja pieni osa alueesta on asemakaavoittamatonta.

Maakuntakaava

Suunnittelualueetta koskee lainvoimainen Helsingin seudun vaihemaakuntakaava, joka on osa Uusimaa-kaava 2050 -kokonaisuutta. Uusimaa-kaavan kokonaisuuteen kuuluvat kolme vaihemaakuntakaavaa ovat saaneet lainvoiman 13.3.2023 korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä.

Suunnittelualueella ja sen välittömässä läheisyydessä ovat voimassa seuraavat merkinnät:

- Keskustatoimintojen alue, valtakunnan keskus
- Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke
- Pääkaupunkiseudun ydinvyöhyke
- Joukko- ja/tai tavaraliikenteen kannalta merkittävä tie tai katu
- Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue (Lapinlahden sairaala-alue, RKY)
- Satama
- Metro
- Liikennetunnelin ohjeellinen linjaus
- Voimajohto (Salmisaari-Pitäjänmäki-Meilahti 110 kV / Salmisaari-Pitäjänmäki 110 kV)

Näiden lisäksi kaava-alueetta koskevat maakuntakaavan yleiset suunnittelumääräykset.

Uudenmaan liiton aiemmat lausunnot

Liitto ei ole lausunut aikaisemmin nyt lausunnoilla olevasta asemakaavasta. Liitto on kuitenkin antanut lausunnot Länsiväylän ympäristön osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 17.2.2022 sekä satamatunnelin ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta ja arviointiselostuksesta 11.1.2024, jotka kaikki liittyvät satamatunnelin asemakaavahankkeeseen.

Ehdotus lausunnoksi

Asemakaavaehdotuksen alueella ovat voimassa Helsingin maanalainen yleiskaava 2021 sekä Yleiskaava 2016, josta Länsiväylää ja kaupunkibulevardia koskevat alueet on kumottu. Kumottujen alueiden osalta on voimassa Yleiskaava 2002. Asemakaavan selostuksen mukaan tunneliratkaisu otetaan huomioon vireillä olevassa Länsiväylän ympäristön osayleiskaavassa. Asemakaava on voimassa olevien yleiskaavojen mukainen.

Asemakaavan vaikutukset ovat osin seudullisia ja jopa valtakunnallisia. On tärkeää huomioida ja arvioida kaavan vaikutukset koko siltä alueelta, johon sillä voi olla merkittäviä vaikutuksia. Uudenmaan liitto antaa lausunnon aluetta koskevien valtakunnallisten ja seudullisten intressien ja vaikutusten takia, vaikka asemakaavoitusta ohjaavatkin alueen yleiskaavat.

Yleistä

Satamatunnelin asemakaavoitusta on edeltänyt laaja suunnittelu- ja selvitystyö. Länsisataman laajennuksen ympäristövaikutukset on selvitetty YVA-lain ja -asetuksen mukaisessa ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä. Lisäksi satamatunnelia koskevia vaihtoehtoja alueen laajempaan kehittämiseen on tutkittu vireillä olevassa Länsiväylän ympäristön osayleiskaavatyössä.

Asemakaava-alueeseen kohdistuu merkittäviä valtakunnallisia ja seudullisia intressejä. Uudenmaan liitto pitää ongelmallisena asemakaavan valmistelua ilman valmisteluvaiheen kuulemista. Valmisteluvaiheen nähtävilläolon ja vuorovaikutuksen poisjättäminen heikentää merkittävästi sekä viranomaisien, sidosryhmien että muiden osallisten mahdollisuuksia saada tietoa suunnittelusta ja ottaa kantaa suunnitteluun riittävän aikaisessa vaiheessa.

Uudenmaan liitto toteaa lisäksi, että satamatunnelin asemakaavan vaikutuksia lähiympäristön kehittämiseen tulisi arvioida nyt esitettyä laajemmin. Kaavaratkaisun maankäytölliset ja yhteiskuntataloudelliset vaikutukset on tarpeen arvioida ainakin Salmisaaren osalta, johon asemakaavaratkaisu suoraan vaikuttaa. Arvioinnille on tarvetta myös siksi, että Länsiväylän ympäristön osayleiskaava valmistellaan luonnokseksi vasta kun satamatunnelin suunnittelu ja siihen liittyvä päätöksenteko on edennyt riittävän pitkälle. Asemakaavan selostuksen mukaan tunneliratkaisu otetaan huomioon ja täten vaikuttaa myös vireillä olevan Länsiväylän ympäristön osayleiskaavan ratkaisuihin.

Yhdyskuntarakenne

Maakuntakaavan keskeisenä tavoitteena on alue- ja yhdyskuntarakenteen kehittäminen olevaan rakenteeseen, erityisesti keskusverkkoon tukeutuen tehostamalla nykyistä yhdyskuntarakennetta kestävin kulkutavoin hyvin saavutettavilla alueilla. Asemakaava-alue ympäristöineen on maakuntakaavassa taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä, pääkaupunkiseudun ydinvyöhykettä ja sen voidaan katsoa sisältyvän myös keskustatoimintojen alueeseen (valtakunnan keskus). Nämä ovat maakunnan ensisijaisia, toiminnoiltaan monipuolisina kehitettäviä alueita. Maakuntakaavan mukaan aluetta tulee kehittää tiiviinä ja toiminnallisesti monipuolisena asumisen, työpaikkojen, kaupan ja muiden palveluiden alueena. Tiivistettäessä yhdyskuntarakennetta on kiinnitettävä huomiota vyöhykkeen arvokkaisiin ominaispiirteisiin ja elinympäristön laatuun. Satamatunnelin asemakaavan mukainen liikennetarkaisu vaikeuttaa merkittävästi näiden maakuntakaavan tavoitteiden toteuttamista Salmisaaren alueella.

Kaavaratkaisulla on vaikutuksia yhdyskuntarakenteen kehittämisen edellytyksiin maakuntakaavassa osoitetulla pääkaupunkiseudun ydinvyöhykkeellä ja keskustatoimintojen alueella asemakaava-aluetta laajemmin. Länsiväylän ympäristön vireillä olevan osayleiskaavoituksen ja satamatunnelihankkeen YVA-menettelyn yhteydessä on tehty vaihtoehtotarkasteluja Salmisaaren alueen maankäyttöpotentiaalista. Niiden mukaan asemakaavehdotuksen mukainen ratkaisu, jossa satamatunnelin suuaukko sijoittuu Lapinlahden puiston eteläreunaan ja Länsiväylä säilyy nykyisenkaltaisena, Salmisaareen on mahdollista toteuttaa lähinnä jonkin verran toimitilarakentamista, mutta ei juurikaan toiminnallisesti monipuolisempaa, kantakaupunkimaista ympäristöä, kuten asumista. Tähän vaikuttaa Länsiväylän liikennealueen säilyminen nykyisellään, jolloin tilaa ei vapaudu liikenteeltä muille toiminnoille ja liikenneväyläympäristö aiheuttaa jatkossakin este- ja häiriövaikutuksia lähiympäristöönsä. Uudenmaan liitto näkee, että asemakaavaehdotus pitkälti lukitsee tilanteen Salmisaaren alueen maankäyttöpotentiaalin hyödyntämisen osalta eikä aluetta ole jatkossa mahdollista kehittää toiminnallisesti monipuolisena osana kaupunkirakennetta.

Liikenne

Länsiväylä on keskeinen valtakunnallisen ja pitkänmatkaisen tavaraliikenteen reitti, joka johtaa Länsisatamaan. Länsisatama kuuluu myös TEN-T-ydinverkkoon.

Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa Länsiväylän Helsingin puoleinen osuus ja sen jatkeena oleva tie- ja katuverkko Länsisatamaan on osoitettu joukko- ja/tai tavaraliikenteen kannalta merkittäväksi tieksi tai kaduksi. Merkinnällä osoitetaan ne tiet tai kadut, joilla on tärkeä merkitys valtakunnallisen tai pitkämatkaisen seudullisen linja-auto ja/tai tavaraliikenteen yhteytenä valtakunnallisiin tavara- ja joukkoliikenteen terminaaleihin Helsingin kantakaupungissa.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että Länsisataman aiheuttamaa liikennettä siirtyy tunneliin, mikä sujuvoittaa maanpäällistä liikennettä ja vähentää sen aiheuttamia haittoja. Satamatoimintojen uudelleen järjestelyn ja rakennettavan satamatunnelin myötä Länsiväylän rooli liikenteen ja tavaraliikenteen yhteytenä Länsisatamaan vahvistuu nykytilanteesta. Uudenmaan liitto toteaa, että kaavaratkaisu turvaa Länsisataman valtakunnallisen ja pitkämatkaisen tavaraliikenteen yhteyksien jatkuvuuden ja kehittämismahdollisuudet maakuntakaavan edellyttämällä tavalla. *Tunnelin kautta länteen ja edelleen pohjoiseen suuntautuvan tavaraliikenteen suuri volyymi edellyttää Länsiväylän ja Kehä I:n risteysten toimivuuden parantamista, muuten yhtenäiset pitkät rekkajonot aiheuttavat kohtuuttomia ongelmia.*

Kaava-alueella Länsiväylä on myös joukkoliikennekäytävä, jota tulee kehittää ja jolla pitkämatkaisen seudullisen ja valtakunnallisen joukkoliikenteen sujuvuus on turvattava. Länsiväylän merkitys voi pitkämatkaisen linja-autoliikenteen reittinä muuttua, mutta yhteydet valtakunnallisiin joukkoliikenneterminaaleihin on turvattava kantakaupungissa. Kaavaratkaisu on linjassa maakuntakaavan tavoitteiden kanssa.

Uudenmaan liitto tuo myös esille, että asemakaavassa osoitettu tunneli ei saa vaikeuttaa tai estää muiden maakuntakaavan mukaisten liikennetarkoitusten toteutumista ja operointia.

Kulttuuriympäristö- ja luontoarvot

Lapinlahden sairaala-alue (RKY) on maakuntakaavassa on osoitettu osana laajempaa Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue -merkintää.

Maakuntakaavan *Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue* -ominaisuusmerkinnän määräyksen mukaan

”Yksityiskohtaisemmassa alueiden suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä on turvattava valtakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot.” ja ”Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä alueen maisema- ja kulttuuriympäristöarvot.”

Asemakaavaratkaisun esittämä tunnelin pohjoinen sisäänkäynti sijoittuu osittain Lapinlahden sairaala-alueen valtakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön (RKY 2009, Lapinlahden sairaala-alue). RKY-kohdekuvaus mukaan Lapinlahden sairaala-alueen valtakunnallisesti arvokkaaseen kohteeseen sisältyy puisto, sairaala ja parantola, ja fyysisten, rakennetun ympäristön kohteiden ohella alueen arvo perustuu puiston aluekokonaisuuden toiminnalliseen merkitykseen osana mielenterveystyön kehittymistä. Kuvauksen mukaan ”Lapinlahden sairaala on Suomen vanhin mielisairaala ja lukeutuu Euroopan vanhimpiin psykiatrasta hoitoa varten rakennettuihin hoitolaitoksiin. Sairaala ympäröivä puisto puutarhoineen on kiinteä osa sairaalan potilashoidon historiaa ja yksi Helsingin tärkeistä historiallisista puistoista. Yli 160 vuotta

jatkunut sairaalatoiminta on kehittänyt alueesta kulttuurihistorialtaan ja kasvillisuudeltaan ainutlaatuisen ja varjellut rakennusten säilymisen historiallisessa asussaan.”

Asemakaavaselostuksen mukaan asemakaava-alue on osa Lapinlahden sairaalapuistoa, joka on historiallisesti ja puutarhakulttuurin kannalta sekä maisemakuvallisesti ja kasvillisuudeltaan arvokas. Puisto kattoi 1800-luvun lopulla koko niemen, mutta teollisuuden ja satamatoimintojen myötä sen pinta-ala on pienentynyt merkittävästi.

Lapinlahden sairaalan puiston alue on suojeltu 6.7.2012 voimaan tulleella asemakaavalla. Voimassa olevan asemakaavan eteläosassa on kaavamerkinnöin osoitettu usea puuryhmä, jotka määräysten mukaan tulee uusien siten, että puiston historiallinen maisematilallinen ilme ja alkuperäinen lajivalikoima säilyy. Vaikka nykyinen puistoalue ja RKY-alueen raja-alue ulottuvat Ilmarisen taloon asti, on voimassa olevan asemakaavan alue jonkin verran tätä suppeampi: Aivan eteläisimmällä osalla nykyisestä puistoalueesta ei ole voimassa asemakaavaa. Suurin osa satamatunnelin pohjoisen suuaukon rakenteista sijoittuisi tälle Ilmarisen talon pohjoispuoliselle asemakaavoittamattomalle osalle Lapinlahden sairaalan valtakunnallisesti arvokasta puistoa.

Uudenmaan liitto lausuu huolensa Lapinlahden sairaalan alueen maisematilallisesta ilmeestä, sen kokonaisuudesta ja säilymisestä, huomioiden kohteen erityiset historilliset arvot. Lapinlahden entinen mielisairaalan alue on maamme sairaalarakennusperinnön kannalta ainutlaatuinen kohde, jonka puistoalueet yhä edistävät kansalaisten hyvinvointia, yhtenäisenä ja elvyttävänä puistoympäristönä muutoin tiivistyvässä kaupunkirakenteessa.

Nyt esitetty asemakaavaratkaisu kohdistaa vaikutuksia alueen valtakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön maisemalaatuun ja vaikuttaa näin RKY-alueen rajaukseen merkittävästi. Kaavaselostuksen vaikutusten arvioinnin mukaan rakentaminen edellyttää avokaivantoa betonitunnelin osuuksilla, minkä takia Lapinlahdenpuiston reuna-alueelta joudutaan poistamaan puustoa, niin asemakaavoittamattomalla kuin myös voimassa olevalla asemakaavalla suojellulla alueella, ja asemakaavaselostuksen mukaan ”rakentamaan uutta maisemaa betonikansirakenteen päälle”. Vaikutusten arvioinnin mukaan kansirakenteelle tulee istuttaa suurikokoisia pensaita ja pienehköjä puita muun niittykasvillisuuden lisäksi. Liiton tulkinnan mukaan edellä mainittu, kansirakenteen asettamien reuna-alueiden puitteissa toteutettavissa oleva uusi maisema poikkeaisi merkittävästi RKY-alueen maisemallisesta, monilajisesta ja runsaspuustoisesta ilmeestä, sillä alueelta joudutaan poistamaan varttunutta puustoa, eivätkä korvaavat istutukset ole mahdollisia. Satamatunnelin suuaukko asettaa reuna-alueita myös pyöräilybaanan linjaukselle ja ”pakottaa” sen pohjoisemmaksi, syvemmälle puiston alueelle. Tämä lisää osaltaan tarvetta poistaa puiston eteläisimmästä osasta nykyistä puustoa ja muuta kasvillisuutta. Ajoittain vilkkaankin liikennöinnin väylä siirtyy lähemmäs puiston ydinalueita, jolloin rauhallisen, elvyttävän tilan osuus puistosta pienenee. *Olisi toivottavaa, että Lapinlahden sairaala-alueeseen liittyvän baana-pyörätien osalta selvitetään eri vaihtoehtoja RKY-alueen negatiivisten vaikutusten vähentämiseksi.*

Liitto korostaakin tarvetta esittää koko Lapinlahden sairaalan alueen RKY-arvojen turvaamisen keinot, myös huomioiden tiivistyvän ja väestömäärältään kasvavan kaupungin virkistysalueisiin kohdentuvat käyttöpaineet. Maakuntakaavan määräysten mukaan taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee turvata

luonnon- ja kulttuuriympäristön erityisten arvojen säilyminen sekä edistää ekologisen verkoston kytkeytymistä vyöhykkeen ulkopuoliseen viherrakenteeseen. Tiivistettäessä yhdyskuntarakennetta on kiinnitettävä huomiota vyöhykkeen arvokkaisiin ominaispiirteisiin ja elinympäristön laatuun. Lisäksi tulee turvata riittävät virkistysmahdollisuudet sekä virkistysyhteydet vyöhykkeen sisällä ja sen ulkopuolelle.

Liitto pitää hyvänä, että kaavaselostuksessa on tunnistettu tarve pyytää museoviranomaiselta lausunnot VP/s ja RKY alueiden osalta. Nämä tavoitteet tulisi kirjata myös osaksi kaavamääräyksiä.

Luontoarvojen osalta liitto pitää hyvänä kaavamääräystä, jonka mukaan ”Rakennustoimia, joilla heikennetään tai hävitetään kirvelilattakoin elinympäristöinä tunnettuja mukulakirvelikasvustoja, ei saa toteuttaa ennen kuin erillisessä, vastuuviranomaisen hyväksymässä, ekologisen kompensaation mukaisessa hyvityssuunnitelmassa esitetyt toimenpiteet on toteutettu.” On hyvä myös arvioida kirvelilattakoin suojelun edellyttämien toimenpiteiden mahdolliset vaikutukset puiston tuleviin virkistyskäyttämahdollisuuksiin, kuten esimerkiksi mahdolliset rajoitukset koskien puiston käyttöä tietyillä osa-alueilla.”

Ilmastovaikutukset

Tunnelin toteuttamisen ilmastovaikutukset on arvioitu satamatunnelin YVA-prosessissa ja niitä on tarkennettu kaavan ehdotusvaiheessa. Kaavan ilmastovaikutukset ovat merkittäviä rakentamisvaiheessa, etenkin tunnelin rakentamisen aiheuttamien kasvihuonekaasupäästöjen ansiosta. YVA- ja kaavaprosessin aikana on kuitenkin tunnistettu useita keinoja, joilla hankkeen hiilijalanjälkeä voidaan pienentää. Kaavoitusvaiheessa tunnelirakenteiden määrissä on mukana suunnitteluvaiheesta johtuvia varauksia, jotka ainakin osin karsiutuvat jatkosuunnittelussa. Näiltä osin myös rakentamisesta johtuvat päästöt voivat pienentyä optimoitujen suunnitteluratkaisujen myötä.

Toiminnan aikaiset päästövaikutukset syntyvät satamiin kulkevasta liikenteestä. Tieliikennepäästöjen vähenemistä edesauttaa henkilöautoliikenteen sähköistyminen ja raskaan liikenteen siirtyminen vaihtoehtoisiin polttoaineisiin sähköistuksen lisäksi. Kaavoituksessa ja alueen jatkosuunnittelussa tulee kuitenkin pyrkiä myös aktiivisesti vaikuttamaan päästöjä aiheuttavan liikenteen vähentämiseen. Kestävän liikkumisen kannalta liitto pitää hyvänä, että kaavassa on varauduttu Länsibaanan seudullisen pyörätieyhteyden toteutukseen, mikä lisää pyöräilyn houkuttelevuutta ja mahdollistaa liikenteen päästöjen vähentämisen.

Uusimaa kuten myös Helsingin kaupunki tavoittelevat hiilineutraaliutta vuoteen 2030 mennessä. Uudenmaan liitto toteaa, että tunnelihanke voi olla linjassa hiilineutraaliustavoitteen kanssa vain jos liikenteen päästöjä vähentävät toimenpiteet otetaan tehokkaasti käyttöön. Asemakaavan sekä siihen liittyvän Länsiväylän ympäristön osayleiskaavan jatkosuunnittelussa kulkumuotojakaumaa tulee pyrkiä ohjaamaan henkilöautoista etenkin joukkoliikenteeseen. Kaavan toteuttamisen kokonaispäästöjä olisi hyvä verrata myös esimerkiksi Helsingin vuotuisiin kokonaispäästöihin, jolloin hankkeen päästöjen mittakaavan suuruus hahmottuisi paremmin.

Yhteenveto

Asemakaava-alueeseen kohdistuu merkittäviä valtakunnallisia ja seudullisia intressejä. Uudenmaan liitto pitää ongelmallisena asemakaavan valmistelua ilman valmisteluvaiheen kuulemista, mikä heikentää viranomaisten, sidosryhmien ja muiden osallisten mahdollisuuksia saada

tietoa suunnittelusta ja ottaa kantaa suunnitteluun riittävän aikaisessa vaiheessa.

Asemakaavan vaikutuksia lähiympäristön kehittämiseen tulisi arvioida nyt esitettyä laajemmin. Kaavaratkaisu heikentää Salmisaaren alueen maankäyttöpotentiaalin hyödyntämistä ja alueen kehittämistä maakuntakaavan tavoitteiden mukaisena toiminnallisesti monipuolisena osana kaupunkirakennetta. Asemakaavan maankäytölliset ja yhteiskuntataloudelliset vaikutukset on tarpeen arvioida ja tuoda selkeämmin esille ainakin Salmisaaren osalta.

Asemakaavan tavoitteena on siirtää Länsisataman aiheuttama liikenne tunneliin, mikä sujuvoittaa maanpäällistä liikennettä ja vähentää sen aiheuttamia haittoja. Kaavaratkaisu turvaa Länsisataman valtakunnallisen ja pitkämatkaisen tavaraliikenteen sekä joukkoliikenteen yhteyksien jatkuvuuden ja kehittämismahdollisuudet maakuntakaavan edellyttämällä tavalla.

Asemakaavalla on vaikutuksia valtakunnallisesti arvokkaan Lapinlahden sairaala-alueen maisematilaan ja sen käyttöön virkistysalueena. Tunnelin rakenteet ja pyöräilybaanan toteuttaminen rikkovat yhtenäistä maisemallista tilaa ja heikentävät puiston elvyttäviä arvoja. Kaava-aineistossa tulee esittää Lapinlahden sairaalan alueen RKY-arvojen turvaamisen keinot huomioiden myös virkistysalueisiin kohdentuvan käyttöpaineen kasvu.

Kaavan ilmastovaikutukset ovat merkittäviä ennen kaikkea tunnelin rakentamisen takia. Toiminnan aikaiset päästövaikutukset syntyvät satamiin kulkevasta liikenteestä. Alueen jatkosuunnittelussa tulee löytää keinoja ohjata liikenteen kulkumuotojakautumaa henkilöautoilusta joukkoliikenteeseen sekä muilla tavoin vähentää liikenteestä aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- antaa edellä esitetyn ehdotuksen mukaisen lausunnon,
- tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana esittelijä ilmoitti muuttavansa päätösesitystään seuraavasti:

- Lausunnon väliotsikon Liikenne alla olevan kolmannen kappaleen loppuun lisätään lause: "Tunnelin kautta länteen ja edelleen pohjoiseen suutautuvan tavaraliikenteen suuri volyymi edellyttää Länsiväylän ja Kehä I:n risteysten toimivuuden parantamista, muuten yhtenäiset pitkät rekkajonot aiheuttavat kohtuuttomia ongelmia."
- Lausunnon väliotsikon Kulttuuriympäristö- ja luontoarvot alla olevan seitsemännen kappaleen loppuun lisätään lause: "Olisi toivottavaa, että Lapinlahden sairaala-alueeseen liittyvän baana-pyörätien osalta selvitetään eri vaihtoehtoja RKY-alueen negatiivisten vaikutusten vähentämiseksi."

Lisätyt kohdat on merkattu selostusosassa kursivilla.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti

- antaa esittelijän muutetun päätösesityksen mukaisen lausunnon,
- tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Mari Siivola
Asiantuntijat Ilona Mansikka, Jouni Suominen

Täytäntöönpano:

Päätösote: Helsingin kaupunki